

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України

РІШЕННЯ

Вченої ради Національного університету біоресурсів і природокористування України від 22 травня 2025 року (протокол № 11) щодо доповіді директора Українського НДІ сільськогосподарської радіології, кандидата сільськогосподарських наук ГОЛЯКИ Дмитрія Миколайовича про науково-дослідну та інноваційну діяльність Українського НДІ сільськогосподарської радіології.

Заслухавши та обговоривши звіт директора Українського науково-дослідного інституту сільськогосподарської радіології Дмитрія Голяки про роботу колективу щодо поліпшення науково-дослідної та інноваційної діяльності, Вчена рада НУБіП України зазначила, що інститут реалізовує мету і завдання, визначені Положенням про діяльність Українського НДІ сільськогосподарської радіології, Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та Статутом Університету.

До виконання науково-дослідної та інноваційної діяльності в інституті залучено 17 працівників, з яких 9 штатних. Серед них 2 доктори наук та 3 кандидати наук. Чисельність аспірантів, які виконують радіоекологічні дослідження становить 5 осіб, магістрів – 10 осіб. У 2024 р. отримали ступінь доктора філософії 2 здобувача (Павленко П. та Гречанюк М).

Кожен науковий співробітник публікує 1-2 статті в рік в високоцитованих наукометричних виданнях (Q1-Q2). Наявні публікації у журналах з індексом 60-97 (Science of Total Environment; Journal of Environmental Radioactivity). Наукові співробітники інституту мають високі показники h-index у наукометричній базі Scopus: Валерій Кашпаров – 29, Святослав Левчук – 23, Юрій Хомутінін – 12 і Дмитрій Голяка – 9.

Інститут активно співпрацює із провідними науковими установами та організаціями Європи та світу, серед яких МАГАТЕ, Норвезький університет наук про життя, Норвезький комітет радіаційної безпеки, Інститут ядерної безпеки і захисту (Франція), Ядерний центр (SCK-CEN, Бельгія), Товариство по дослідженню випромінювань в навколишньому середовищі (Німеччина), Національна Рада з радіаційного захисту (Великобританія), Університет Фукусіма і Тсукуба (Японія).

Наукові дослідження виконуються за 7 договорами, серед яких 4 держбюджетних теми (4043 тис. грн.) та 1 міжнародна угода МАГАТЕ (2022–2027 рр. на суму 20 тис. євро), з початку року до спеціального фонду надійшло 486 тис. грн. за послуги з радіометричного обстеження с.-г. земель. Щороку до виконання досліджень залучаються 5-7 студентів з оплатою праці.

Дослідження вчених інституту спрямовані на вирішення актуальних питань здійснення агроекологічного моніторингу природних та штучних екосистем, серед них: наукове обґрунтування експертних висновків для повернення у господарське користування виведених після Чорнобильської катастрофи сільськогосподарських угідь (керівник Хомутінін Ю. В.), розробка системи радіологічного захисту учасників пожежотушіння на радіоактивно забруднених землях (керівник Голяка Д. М.), наукове обґрунтування використання гексаціанофератів в кормах для зменшення радіоактивного забруднення риби після застосування ядерної зброї (керівник Кашпаров В. О.), розроблення системи прийняття рішень щодо захисних заходів у сільському господарстві України у разі ядерного удару (керівник Левчук С. Є.) та інші.

На експериментальних полігонах у Чорнобильській зоні відчуження здійснюються спільні роботи з установами та організаціями Державного агентства з управління зоною відчуження за сприяння закордонними науковими організаціями, МАГАТЕ, що сприяє розвитку міжнародного співробітництва і підвищує імідж країни.

З 2022 р. науковці здійснюють роботи в умовах підвищеної небезпеки через мінування території та наявності інших вибухонебезпечних предметів, що ускладнює проведення експериментальних робіт на вказаних територіях.

Інститут здійснює значний обсяг консультаційних робіт провідним науковим, адміністративним та громадським організаціям України і приватним особам.

У 2024 році за визначний міжнародний внесок у наукові досягнення Валерія Кашпарова обрано членом Норвезької академії наук та літератури, а також почесним професором Норвезького університету наук про життя.

Водночас Вчена рада звернула увагу на те, що в роботі колективу науковців Українського НДІ сільськогосподарської радіології є значні резерви щодо залучення студентів, аспірантів і молодих науковців до виконання дослідницької роботи та інтенсифікації міждисциплінарних досліджень з підрозділами Університету. Подальшої активізації потребує співпраця з урядовими структурами, впровадження результатів теоретичних досліджень у практику.

Зважаючи на зазначене, Вчена рада **УХВАЛИЛА:**

1. Доповідь директора інституту Дмитрія Голяки про роботу щодо поліпшення науково-дослідної та інноваційної діяльності вчених Українського НДІ сільськогосподарської радіології взяти до відома.

2. Проректору з наукової роботи та інноваційної діяльності спільно з колективом інституту:

- продовжити практику залучення талановитих студентів, переможців олімпіад та конкурсів до участі у наукових гуртках, аспірантурі, виконанні наукових тематик з обов'язковою їх участю і виступами на наукових конференціях та публікацією матеріалів досліджень;

- продовжити активну співпрацю з Державним агентством України з управління зоною відчуження (ДАЗВ), Міністерством екології та природних ресурсів України, Міністерством аграрної політики України, Міністерством освіти і науки України з метою вирішення важливих питань подолання наслідків Чорнобильської катастрофи та відродження територій, що зазнали радіоактивного забруднення, підвищення ролі колективу в житті університету, налагодження навчального, наукового і соціально-економічного партнерства;

3. Директору та колективу інституту:

- забезпечити подальше зростання публікацій у виданнях, що входять до наукометричних баз даних SCOPUS, Web of Science;

- активізувати роботу по залученню додаткових джерел фінансування, зокрема шляхом посилення міжнародної співпраці з організаціями-партнерами та участі у міжнародних програмах (Горизонт Європа, Євратом, НАТО, МАГАТЕ, ФАО тощо);

- спільно з деканами факультетів та директорами ННІ посилити співпрацю з кафедрами Університету у сфері спільної підготовки фахівців ОС «Магістр», а також шляхом залучення студентів до виконання наукової тематики інституту, підготовки PhD і докторських дисертацій за спеціальністю «Радіобіологія», розроблення та реалізації сертифікаційних курсів;

- активізувати роботу з питань комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності (патенти, методичні розробки, авторські свідоцтва, наукові консультації тощо);

- здійснювати проведення і фінансування НДР відповідно до структури інституту і лабораторій;

- розвивати інтеграцію та кооперацію з Науковим парком і іншими НДІ НУБіП України, науковими установами НАН, НААН України та ЄС.

4. Рішення Вченої ради Університету обговорити на засіданні наукової ради Інституту, підготувати план його реалізації та надати в ректорат для контролю.

5. Контроль за виконанням рішення Вченої ради Університету покласти на проректора з наукової роботи та інноваційної діяльності.

Рішення прийнято одностайно.

Голова Вченої ради
Учений секретар

Станіслав НІКОЛАЄНКО
Оксана БАРАНОВСЬКА